

FEUILLET DE L'ARCHEVÊCHÉ

Aartsbisdom der Orthodoxe Kerken in West-Europa van de Russische traditie

Inhoudsopgave:

GETUIGENIS VAN + SYMEON

mijn ontmoeting met de H. Sofronij
«Lachsalso's en tikjes met de stok»

CARTE BLANCHE VOOR BERTRAND VERGELY

Pandemic

PAROCHIE VAN DE H. DRIE-EEENHEID – H. HILARIUS VAN POITIERS

Geschiedenis en huidige situatie

PAROCHIE VAN DE H. ANNA

Northampton

WIJDINGEN

Ze waren gewijd

IN MEMORIAM

Georges Bibikoff

OVER DE LITURGIE

Het Hypodiakonaat

ADVERTENTIE

Nieuws van het
St Serge Orthodox Institute

Redactioneel

Een jaar geleden nam de pandemie de hele wereld in haar greep, toen wij net de Grote Vasten waren ingegaan. Deze gebeurtenis heeft tot talrijke analyses geleid, maar vooral bewerkstelligd dat we na gingen denken over de zin van deze beproeving. We werden eraan herinnerd dat de schepping ons niet toebehoort, en in de maatschappij kwamen solidariteitsbewegingen tot stand.

De uitdaging van de pandemie moest op een gemeenschappelijke en gezamenlijke manier worden aangepakt, waarbij we uitdrukkelijk bezielde werden door het gevoel, ja zelfs misschien de overtuiging, dat niets meer zou worden zoals het vroeger was. Maar de duur van de beproeving lijkt dit gevoel te hebben overwonnen en plaats te hebben gemaakt voor moedeloosheid, depressies of juist voor individuele en gemeenschappelijke zelfbevestigingen; d.w.z. ten slotte voor een staat van werkelijke “verdrukking” (Joh. 16:33).

In dit verband biedt ons de tijd van de voorvasten en de vasten, waarin we ons nu opnieuw bevinden, een zeer bijzondere gelegenheid om ons te scharen rondom de enige stap die vrede geeft en die verzoent: de nederigheid (Zacheus, de Tollenaar, de Verloren Zoon). Deze tijd brengt ons ook weer bij de twee fundamentele werkelijkheden, zoals die door de H. Johannes Chrysostomos genoemd zijn: “het Sacrament van het Altaar en het Sacrament van de Broeder”, d.w.z. de aanwezigheid van Christus in de Eucharistie en in “de onaanzienlijken onder ons” (Mt. 25:45). De Heer herinnert ons eraan dat Hij in de wereld gekomen is “niet om die te oordelen, maar om die te redden” (Joh. 12:47), want “Hij is de arts van onze zielen en onze lichamen” en dat wij “... **moed kunnen houden, want Hij heeft de wereld overwonnen**” (Joh. 16:33).

Protopresbyter Jean Gueit

Getuigenis van + Symeon

Bisschop van Domodedovo, Hegoumen van het klooster van de H. Silouan

Als ik een titel aan mijn getuigenis zou moeten geven, zou ik het “Lachsalvo's en tikjes met de stok” kunnen noemen.

Ja, mijn ontmoeting met de H. Sofronij, die vijfendertig jaar geleden plaats had, is met een lachsalvo begonnen.

Hij stond toen op de stelling in de grote kerk van de H. Silouan. Hij schilderde er zelf de fresco's van de grote engelen. Men had hem verteld dat ik uit Parijs kwam, uit de parochie waar Leonid Uspenskij kwam bidden, die grote Russische ikonenschilder die velen kenden. En toen hij van zijn stelling naar beneden gekomen was, begroette hij me, omhelsde me, en zei me toen: “Als Uspenskij dat had gezien! Oei! Hij zou me afgemaakt hebben!”, en hij barstte in lachen uit.

“Lachsalvo's”, w a n t verscheidene keren in de ontmoetingen die we gehad hebben, ik kan wel zeggen, praktisch in alle ontmoetingen, was een lachsalvo steeds het slot. En voor

mij is dit niet iets anekdotisch, maar een tastbaar teken van humor, gezien als een innig verband tussen nederigheid en liefde, die echt levende deugden waren bij de H. Sofronij.

Ik ga natuurlijk niet op de details in van datgene waarvan ik zou kunnen getuigen. Dat is in dit kort bestek niet mogelijk. Mijn ontmoeting met hem was gewoonweg van een specifieke aard: hij was een veerman.

Allereerst heeft hij mij de mogelijkheid gegeven de geschriften van de H. Silouan terug te vinden, die ik min

of meer wat vluchtig had doorgelezen toen ik 21 à 22 jaar oud was. Ik had het werk terzijde gelegd, in ieder geval voor dat ogenblik, omdat ik het niet boeiend vond.

Maar toen ik voor de eerste keer het klooster van de H. Johannes de Doper binnenging, ontdekte ik dat de H. Sofronij onder andere de schrijver was van dat werk over het leven en de geschriften van de H. Silouan... Toen heb ik bij mezelf gezegd dat ik me in diens geschriften moest verdiepen. Ik heb ze dus herlezen en herlezen tot de dag van vandaag aan toe.

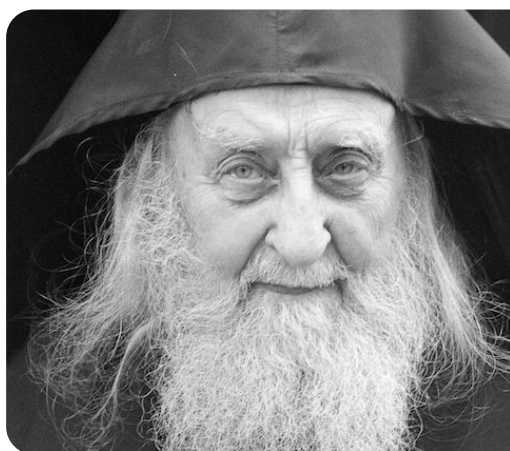
“Lachsalvo's en tikjes met de stok”

Als ik een titel aan mijn getuigenis zou moeten geven, zou ik het “Lachsalvo's en tikjes met de stok” kunnen noemen.

bescheidenheid datgene doorgegeven wat ik orthodoxe vrijheid zou willen noemen. Ik zou gewoon willen zeggen dat de H. Sofronij voor mij de getuige is geweest van deze vrijheid, d.w.z.: hij me niets heeft gezegd over de orthodoxe vrijheid, nooit. Maar ik heb hem altijd zo vrij gevoeld, dat ik van hem deze “ervaring” van de vrijheid heb ontvangen.

Mijn ontmoeting met hem was gewoonweg van een specifieke aard: hij was een veerman.

Hij heeft me zo, vanaf deze eerste ontmoeting, de spiritualiteit van de H. Silouan, waaruit ikzelf en het klooster leven, nagelaten.

De H. Sofronij heeft me ook geleidelijk en met een enorme

Getuigenis van + Symeon

“Lachsalvo's en tikjes met de stok”

Wat onze verhouding ook bijzonder maakte was dat hij aan de stichting van ons klooster van de H. Silouan gewoon zijn zegen gegeven heeft. Hij was niet mijn geestelijk vader, hij was een monnik van het klooster van de H. Johannes de Doper. Maar toen hij vernomen had dat mijn geestelijk vader het gevoel had gekregen dat ik misschien een kleine monastieke gemeenschap moest stichten, zei hij meteen tegen deze vader: “Zeg vader Symeon dat

“Zeg vader Symeon dat dit onmogelijk is, maar laat het hem maar doen!”

dit onmogelijk is, maar laat het hem maar doen!” Dat begon eigenaardig... En hij voegde er later aan toe, toen hij me in de tuin ontmoette: “Welnu! Dat gaat alleen met tranen en bloed gepaard.”

Hij zag in dat dit programma niet helemaal datgene was, wat ik ervan verwachtte. Toen nam hij zijn stok, gaf me enkele kleine tikjes achterin mijn nek en zei: “Wees niet ongerust!” En opnieuw een lachsalvo!

Toen het klooster gesticht was, had ik verscheidene malen gelegenheid terug te komen in het klooster van de H. Johannes de Doper, waarmee ik, zoals u zult begrijpen, een bevoorrechte binding heb. Elke keer kon ik hem ontmoeten, of kon ik, als hij pijn leed, hem laten weten hoe het klooster zich ontwikkelde, en wat onze vreugden en wat onze moeilijkheden waren.

Op een dag had hij begrepen dat ik veel moeilijkheden had met enkele kandidaten voor het monastieke leven, die uiteindelijk niet zijn gebleven (de geschiedenis van kloosters is bijna altijd dezelfde), en die me... ..zorgen baarden. Ik zat echt aan de grond! Ik kwam hem opnieuw in de tuin tegen. Hij had altijd zijn stok bij zich. Hij omhelsde me zoals hij dat altijd deed, en zei me, terwijl hij me achter in de nek sloeg: “Het is zwaar, hè?” En ik antwoordde: “Vader Sofronij, het is erg zwaar!” “Dan is het goed!”, en daarna een lachsalvo!

Ziet u hoe de ontmoeting zo ritmisch werd afgewisseld met zeer belangrijke zinnen en tegelijkertijd met een vertroosting van het hart? Want het is overduidelijk dat ik weer vertrok in een tot rust gebrachte toestand

Het laatste lachsalvo liet zich horen op het ogenblik dat vader Sofronij het gevoel had gekregen dat ik met de zegen van mijn bisschop in het klooster van de H. Johannes de Doper – ik was geen lid van die gemeenschap – het grote kloosterkleed moest ontvangen, en dat hij mijn eigen peetvader zou worden.

Enige tijd later kwam ik dus met een deel van de gemeenschap en werd de ceremonie voorbereid. (Voor diegenen die dit niet weten: je presenteert je, gekleed in een wit hemd met je haren los en op blote voeten.) Wij zaten in het kantoor

naast de kleine kerk, the Old Rectory, en ik was me aan het voorbereiden.

Vader Kyrill was er eveneens. De deur ging open en mijn peetvader, vader Sofronij, kwam binnen met zijn stok. Hij keek me aan met zijn ogen, die je op zijn foto's ziet en zijn persoonlijkheid zeer duidelijk uitdrukken, en zei me, terwijl hij zijn wenkbrauwen fronste: “Vanaf nu is het het Kruis, het Kruis, het Kruis.” Het programma ging verder. Hij moest niet alleen gezien hebben dat ik ontroerd was door de belofte die ik ging afleggen, maar ook door de woorden die hij zojuist had uitgesproken! Op dat moment kreeg ik geen tikjes met zijn stok, maar hij nam me terzijde en zei me:

“Maak je niet ongerust, onze God is een beetje gek, kijk wat Hij met mij heeft gedaan!” En hij verdween met

“Maak je niet ongerust, onze God is een beetje gek, kijk wat Hij met mij heeft gedaan!”

een enorm lachsalvo. Wij gingen toen de kleine kerk daarnaast binnen: hij lachte zich de tranen!

Getuigenis van + Symeon

“Lachsalvo's en tikjes met de stok”

Stelt u zich een uiterst belangrijke, een uiterst ernstige ceremonie voor. Zelf lachte ik omdat hij mij die diepe humor had overgedragen, en wij gingen de kerk binnen, lachend zoals dat eigenlijk niet mogelijk is, te midden van onze broeders en zusters.

Ik kan niet spreken over alles wat hij mij gegeven heeft, maar wat mij getroffen heeft in deze ontmoeting, in deze ervaring, is dat de H. Sofronij tegelijk zowel uiterst diepgaand was, uiterst serieus in zijn goddelijke ervaring, als ook uiterst eenvoudig, menselijk, hartelijk, en met die humor die hem tekende: d.w.z. dat hij zichzelf niet serieus nam.

En toen heb ik werkelijk begrepen wat die vrijheid was. En ik denk dat hij die aan mij heeft overgedragen. Ik heb zeker in het geheel zijn geestelijk niveau niet, zijn humor wellicht een beetje, maar ik heb van dat alles, laten we zeggen, een beetje een “homeopathische doses” gekregen.

H. Sofronij tegelijk zowel uiterst diepgaand was, uiterst serieus in zijn goddelijke ervaring, als ook uiterst eenvoudig, menselijk, hartelijk, en met die humor die hem tekende;

Ik moet voor God en voor u erkennen dat ik elke dag dankbaar ben voor deze ontmoeting, want ik ben, zoals u weet, al meer dan dertig jaar hegoumen van het klooster van de H. Silouan. Dat is geen eenvoudig avontuur. En als ik de H. Sofronij niet ontmoet zou hebben, had ik niet geweten hoe ik de orthodoxe vrijheid zou moeten beleven en had ik niet geweten hoe ik die zou kunnen overdragen.

Als men de uitspraak van de H. Augustinus goed kent: “Heb lief, en doe wat je wilt”, denk ik dat die goed van toepassing is op deze ervaring die ik heb meegemaakt!

Wel, ik denk dat ik het meest wezenlijke heb gezegd over mijn ontmoeting met de H. Sofronij, de man Gods, die mij zoveel gegeven heeft, en me nu nog steeds zoveel geeft. Het is niet onder woorden te brengen!

+ Symeon

Bisschop van Domodedovo,

Hegoumen van het klooster van de H. Silouan

Carte blanche voor Bertrand Vergely

Pandemie

16 December 2020

Men vraagt zich af wat de zin van de pandemie is, die al sinds verscheidene maanden door de wereld woedt, en welke houding wij ten opzichte van haar moeten innemen. Het beste antwoord wordt door artsen zelf gegeven. Het covidvirus is zo ongrijpbaar, zeggen zij, dat ze zonder de reden daarvan te weten, nog elke dag leren. Dit antwoord is wijs en getuigt van een diep inzicht.

Wanneer men zich ervan bewust is iets niet te weten, zwijgt men. Wanneer men zwijgt, laat men ijdele speculaties alsmede nutteloze babbelerij ophouden. Deze terughoudendheid is kostbaar.

Men moet oppassen als men zich uitdrukt. Het woord komt van ver. Als een werkelijkheid levend is, is zij sprekend. Daar zit een teken in. Het leven en het woord zijn een en dezelfde zaak.

Christus is het Woord dat vlees geworden is, zegt de apostel Johannes aan het begin van zijn Evangelie (Joh. 1:14). Omdat Hij het leven zelf is, is Hij zelf het woord. Dat is de reden waarom het

De dingen zijn niet wat men denkt dat ze zijn. Wanneer er sprake is van goddelijke zaken, is er sprake van een gouden regel. Laten we ons nooit inbeelden God te kunnen begrijpen en te kennen. Voor menselijke zaken is er sprake van een heilzame regel. Laten we ons ertoe verleiden te denken dat alles langer goed gaat dan wij denken. Menselijk gesproken doet men goed om zich heen. De wereld der mensen voelt zich gehoord en gerespecteerd.

Praktisch gesproken wordt men doeltreffend. De waarheid bevindt zich altijd in de bijzonderheden. Dat komt omdat zij echt is. Wanneer wij tot de diepte van de dingen afdalen, zit zij in de kleinigheden.

belangrijk is op te letten als je spreekt, Wanneer je slecht spreekt, doe je het leven pijn. Je doet zichzelf pijn. Wanneer je waakzaam bent, voel je je goed.

Wij hebben allen een innerlijke stem. Wanneer wij de waarheid spreken, verheugt zij zich. Wanneer wij in het wilde weg spreken, wordt zij bedroefd. Wanneer zij bedroefd wordt, voelen wij pijn in ons hart.

“Gij zult geen valse getuigenis spreken”, wordt in de bijbel gezegd (Ex. 20:16). Gij zult niet in het slechte zeggen zijn, maar in het goede zeggen. In plaats van te vervloeken, zult gij zegenen.

Wanneer men daarentegen terughoudend is, betreurt men dat nooit. Een zachte warmte in het hart laat voelen dat de hemel zich verheugt in het onzichtbare.

Zwijgen voorkomt dat men slecht spreekt. Zwijgen zorgt ervoor dat men gadeslaat en dat men luistert om te begrijpen. Dat is opnieuw een kostbare houding.

meest levendige antwoord op de beproeving die de wereld doorgaat. In plaats van wanhopig of angstig te zijn, is men creatief. Men leeft. Men gaat vooruit. Men laat leven. Men laat vooruit gaan.

Naar aanleiding van de pandemie leert de geneeskunst te zwijgen, oplettend te zijn en te studeren. Daar zit een mooie les in. De geneeskunst verzorgt, omdat zij geestelijk is.

Men vraagt zich af wat de zin van de pandemie is. Men heeft het antwoord. De zin van de pandemie bevindt zich niet in de pandemie, maar in het feit dat niets het leven van de Geest doet stilstaan. Zelfs de pandemie niet.

Bertrand VERGELY

**Laten we een
weten hebben
dat
onophoudelijk
leert...**

**... In plaats van
wanhopig of angstig
te zijn, is men creatief.
Men leeft. Men gaat
vooruit. Men laat
leven. Men laat vooruit
gaan.**

Wat de pandemie betreft gaat de geneeskunst vooruit, omdat zij luisterend, observerend en werkend op de bijzonderheden ervan ingaat. Daardoor leert zij elke dag. Het is mooi te kunnen zeggen dat men elke dag leert. Dan zit men in het hart van de schepping.

Laten we een weten hebben dat onophoudelijk leert. Dan keert men terug in die beweging van de schepping. En door terug te keren in de beweging, krijgt men het

PAROCHIE VAN DE H. DRIE-EEENHEID – H. HILARIUS VAN POITIERS

Geschiedenis en huidige situatie

Vóór de parochie

Al langere tijd zijn er orthodoxe christenen van uiteenlopende afkomst in Poitiers en in het gebied Vienne. Hun aanwezigheid valt vast te stellen vanaf de jaren zeventig van de vorige eeuw met Russische gezinnen als Lapteff, Skakounov en E. Konovalov, een voormalig onderofficier der kozakken, die de afdeling Russische taal van de Universiteit van Poitiers mede heeft opgericht (een van de zalen draagt er bovendien zijn naam). Wat losse Grieken en Serviërs voegden zich bij hen, alsmede enkele Roemeense politieke vluchtelingen. Vanaf de jaren tachtig kwamen er Libanese artsen die de oorlog ontvlucht waren, en enkele Griekse studenten.

De eerste diensten die in Poitiers gevierd werden

In mei 1987 verzamelde een pelgrimage, georganiseerd ter gelegenheid van de 1400e sterfdag van de H. Radegonde, mensen uit Parijs, Poitiers en monialen van het klooster van de Transfiguratie (dat zich nu te Tarrasson, Dordogne bevindt). Bij deze gelegenheid werd door vader Elie, hegoumen van dit klooster, een eerste orthodoxe Liturgie gecelebreerd in de kerk van de H. Radegonde te Poitiers. Het koor van de crypte van de kathedraal van de rue Daru (Parijs) zong deze dienst. Datzelfde jaar ontstond een parochie in Tours (Indre-et-Loire). Door de geringe

afstand tussen beide plaatsen, ontstonden al snel banden tussen orthodoxen van Poitiers en van Tours, en in september 1988 vierden vader Pierre Tchesnakoff, aalmoezenier van de Fraternité Orthodoxe van West-Frankrijk, vader Jean Catteloin van de jonge parochie van Tours, evenals vader Elie in aanwezigheid van gelovigen uit Tours en Poitiers een tweede Liturgie in Poitiers, weer in de kerk van de H. Radegonde.

Daar gebeurde het dat vader Pierre, die geconstateerd had dat er in Poitiers orthodoxen waren, onmiddellijk aan vader Michel Evdokimov vroeg in deze stad een kleine communiteit te stichten. Vader Michel, die dicht bij Parijs woonde, was sinds 1979 professor in de vergelijkende

**Archbishop
Serge strongly
encouraged the
community to
set up as
a parish – which
was done in
2001**

litteratuurwetenschap aan de Universiteit van Poitiers, en was twee dagen per week in deze stad aanwezig.

Op verzoek van het gezin Bonnet (inwoners van Poitiers die onlangs door vader Elie in de Orthodoxe Kerk ontvangen waren), Rodica Enea (een Roemeense vluchteling), Eugénie Lamy (van Griekse komaf), en Pierre en Serge R., die in Châtellerault woonden maar in Poitiers studeerden, werd in januari 1989 door vader Michel in het bisdomshuis voor de eerste keer een Vesperdienst gevierd, gevolgd door een catechese en een maaltijd, die in een daarvoor gehuurd zaaltje werden gehouden. Met een zekere regelmaat werden er diensten gehouden, maar omdat vader Michel een parochie in de buurt van Parijs had, konden de zondagse diensten er niet gevierd worden. Deze toestand duurde tot september 1994.

Parochie van de H. Drie-eenheid – Hilarius van Poitiers

De geboorte van een parochie

De situatie veranderde ingrijpend in september 1994 toen vader Michel met pensioen ging. Nu hij meer beschikbaar was kon hij één keer per maand de Liturgie in Poitiers komen vieren, en er zo voor het eerst een regelmatig liturgisch en sacramenteel leven beginnen. Hij werd geholpen door diaken Jean-Claude Gurnade, die inmiddels priester is, en daarvoor uit Bordeaux kwam. Marie Savinkov, koorleidster in Tours, kwam eveneens om het koor te leiden en de koorleden les te geven. Psalmlezer Georges Michalakakis nam het op zich de Metten te zingen volgens de Griekse traditie.

In 1995 besloten parochianen van de “Katholieke Orthodoxe Kerk van Frankrijk” in Poitiers zich bij de communiteit aan te sluiten, waardoor deze aanmerkelijk versterkt werd. Onder hen was vader **Philippe Maillard**, die met zijn echtgenote Christiane in 1990 om professionele redenen naar het gebied Vienne was gekomen, Marie-Reine Hugot, ikonenschilder en directrice van het **Atelier Sainte Théodora** in Azay-le-Brûlé (Deux-Sèvres), de arts Joseph Abinader en zijn gezin, alsmede nog vijf andere parochianen. Door deze steun van de Voorzienigheid kon een vierstemmig koor gevormd worden, zoals de Russische traditie dit voorschrijft, en een priester ter plaatse komen. Vader Michel, die tot dusverre alles geregeld had, liet vader Philippe geleidelijk de leiding overnemen.

In februari 2000 ontving de communiteit aartsbisschop **Sergij** (Konovalov) zaliger gedachtenis. Na afloop van deze eerste pontificale Liturgie te Poitiers drong Mgr. Sergij er sterk op aan de communiteit in een parochie om te zetten, hetgeen in 2001 dan ook gebeurde, en een vaste plek voor de eredienst te

vinden, ondanks de moeilijkheden die daarmee gepaard gaan.

Een plek voor de eredienst voor de nieuwe parochie

De gebeden van de gelovigen werden snel verhoord: in 2001 nam de katholieke aartsbisschop van Poitiers, **Mgr. Rouet**, contact op met vader Philippe om hem te zeggen dat de **St. Jozefkapel**, gelegen aan de Avenue de la Libération 77 voor een symbolische euro beschikbaar was. Er moest echter nog **veel werk** verricht worden: verwarming aanleggen, evenals stromend water, elektriciteit, verlichting, toiletten, vloerbedekking, en wat verder nodig was voor de eredienst (ikonostase, koorlessenaar, en fresco's) In oktober 2002 werd er de eerste Liturgie gevierd. In 2004 kwam **Aartsbisschop Gabriël** (de Vylder) de kerk, die voortaan een ikonostase rijk was, plechtig wijden, en het jaar daarop maakte **Jean-Baptiste Garrigou**, van het atelier van de H. Johannes van Damascus (Drôme) en voormalig docent van Marie-Reine Hugot, in de apsis muurschilderingen van Christus in Zijn majesteit en van de Moeder Gods “Orante”, waarbij hij harmonieus de Romeinse stijl van Poitiers en de canons van de Byzantijnse ikonografie met elkaar in overeenstemming wist te brengen. In 2011 bracht J.B. Garrigou samen met een groep leerlingen en parochianen nieuwe muurschilderingen aan in de kruisgalerij. Zij tonen elk lokale heiligen (Radegonde, Martinus, Maria van Parijs), maar ook de heilige beschermer van ieder orthodox land (Dimitrij, Sava, Isaäk de Syriër, Nina, Vladimir, etc.), om zo het multi-etnisch karakter van de parochie te weerspiegelen.

Muurschilderingen -
Parochie van de H. Drie-
eenheid - Hilarius van
Poitiers

Parochie van de H. Drie-eenheid – Hilarius van Poitiers

Een parochie die gegroeid is en van uiterlijk veranderd is

Vanaf 2003 begonnen zich in Poitiers Georgiërs te vestigen, die vaak in een uiterst benarde toestand verkeerden en geen Frans spraken. Hun aantal blijft tot op de dag van vandaag toenemen. Vanaf 2013 kwamen er Oekraïeners, terwijl het aantal **Roemenen** eveneens aanmerkelijk toenam. **De nationaliteiten lopen sterk uiteen:** Roemenen en Georgiërs – belangrijk in aantal – Russen, Witruzen, Oekraïeners, Serviërs, Grieken, Bulgaren, Macedoniërs, Libanezen, Syriërs, Ethiopiërs...

De parochie heeft veel pogingen in het werk gesteld om hen te laten integreren. Allereerst administratief door hen te helpen bij stappen om de nodige papieren te krijgen. Vervolgens materieel, door hen op stipte wijze te ondersteunen. Vooral geestelijk door hen te laten deelnemen aan het liturgisch en parochieel leven. De diensten worden nog steeds in het Frans gevierd, maar het "Onze Vader" wordt gebeden in alle talen van diegenen die aanwezig zijn. Op gewone zondagen overschrijdt het aantal gelovigen vaak de **veertig**.

Het is aan de volgende generaties om de dialoog opnieuw op te pakken en de geest van de parochie voort te zetten volgens het woord van de H. Paulus aan de Galaten: "Er is geen sprake van Jood of Griek, van slaaf of vrije, van mannelijk of vrouwelijk: gij allen zijt immers één in Christus Jezus."

Liturgisch en spiritueel kader

Vader Philippe Maillard is **rector** van de parochie. Hij is eveneens **deken** van het gebied Val-de-Loire-Poitou. Hij wordt bijgestaan door **Vader Pierre R.**, voormalig psalmlezer, van 2004 tot 2015 diaken, en sindsdien priester, en door **diaken Nicolas Petit**, die in 2017 gewijd is. Alle drie zijn zij gehuwd en vader van een gezin. Op het feest van de H. Hilarius van Poitiers (13 januari) waren wij zo gelukkig onze aartsbisschoppen te mogen ontvangen: Mgr. Job, Metropoliet Johannes, evenals Mgr. Simeon (toen nog priester) en vader Elie.

De parochie viert **alle diensten van het liturgisch en sacramenteel leven**: de Vigilie op zaterdagavond, op zondag en grote feesten de Liturgie, dopen, huwelijken, begrafenissen, diensten voor overledenen, biecht horen, ziekenzalvingen, zielzorg aan gevangenen, catechese etc, en van 2000 tot 2012 was er een sterke oecumenische inzet, die daarna tot stilstand is gekomen. Het is aan de volgende generaties om de dialoog opnieuw op te pakken en de geest van de parochie voort te zetten volgens het woord van de H. Paulus aan de Galaten: "Er is geen sprake van Jood of Griek, van slaaf of vrije, van mannelijk of vrouwelijk: gij allen zijt immers één in Christus Jezus."

H. ANNA, NORTHAMPTON

De parochie van de H. Anna is volgens de maatstaf van het Aartsbisdom een relatief jonge parochie, gesticht met de zegen van Aartsbisschop Gabriël zaliger gedachtenis in mei 2010.

De parochie van de H. Anna is volgens de maatstaf van het Aartsbisdom een relatief jonge parochie, gesticht met de zegen van Aartsbisschop Gabriël zaliger gedachtenis in mei 2010. De parochie van de H. Anna werd gesticht vanuit de parochie van de Annunciatie te Oxford, waar vader Timothy Curtis dienst deed als hulp priester. Hij woonde in Northampton, en wanneer hij in Oxford niet nodig was, diende hij zowel in de Roemeense als in de Griekse parochie te Northampton mee. Een paar gezinnen benaderde vader Timothy met het verzoek een Engelstalige gemeenschap te stichten, en met aanmoediging van Bisschop Basil (Osborne) werd er bij hem thuis een Goddelijke Liturgie gevierd. Binnen een paar weken werd de O.L.V.-kapel van de H. Grafkerk in Northampton het geestelijk centrum van de nieuwe en snelgroeïende communiteit van de H. Anna. Het geestelijk centrum van vader Timothy is het monastieke huis van de H. Anna in York, en vandaar kwam al snel een reliek van de H. Anna naar Northampton. De nieuwe communiteit vierde een aantal jaren de Goddelijke Liturgie in de H. Grafkerk,

een ronde kerk uit de tiende eeuw, totdat zij in 2013 een nieuw pand vond.

Gedurende een heel jaar bekeek de communiteit al het onroerend goed dat in Northampton te huur of te koop werd aangeboden om te bezien of dit misschien een geschikte locatie zou kunnen zijn voor de groeiende parochie. De H. Grafkerk was op zich wel geschikt, maar het was niet mogelijk het aantal diensten uit te breiden zonder in conflict te komen met de Anglicaanse parochie en de militaire ceremonies in de kerk. Oude schoenenfabrieken, leegstaande kerken,

**“Het doel van alle
vermaning is liefde uit
een rein hart, een goed
geweten en een
ongeveïnsd geloof”**

1 Tim 1:5

kantoorflats en verzorgingstehuizen werden allemaal bekeken.

Parochie van de H. Anna, Northampton

Tenslotte werd een leegstaand gemeentecentrum gevonden en van de gemeente gehuurd. Het is een klein gebouwtje in de stijl van 1920, zonder verdiepingen, met een hoofdkapel die groot genoeg is voor veertig mensen, een narthex, een keuken, een studeerkamer en toiletten voor gehandicapten. Het was oorspronkelijk een gebouw aan de Oude Veemarkt, recentelijk een centrum voor mensen met leerstoornissen, dat van nu af aan het adres zou zijn. Door de vrijgevigheid van twee parochianen en een lening van de parochie van Oxford konden zes maanden huur als onderpand worden betaald, en met Kerstmis 2013 trokken we er in.

Muurschilderingen - Parochie van de H. Anna, Northampton

Sindsdien heeft de kerk een gedaanteverandering ondergaan. In 2016 verkregen we de buitengewone muurfresco's, in 1947 door Zr. Joanna Reitlinger geschilderd voor de kapel van de H. Basilius aan de Ladbroke Grove in Londen, als permanent leengoed van de Fellowship of St. Alban and St. Sergius. Deze prachtige muurschilderingen, op kwetsbare en breekbare panelen van theekistjes, met bijpassende ikonostase hebben een kleine, moderne ruimte veranderd in een hemels koninkrijk. Ieder paneel afzonderlijk is zorgvuldig, en min of meer in zijn oorspronkelijke positie, aan de muur bevestigd om, alle op hun

Muurschilderingen - Parochie van de H. Anna, Northampton

eigen plaats, het verhaal van de heiligen van West-Europa, Groot-Brittannië, het Middellandsezegebied, de Slavische wereld en het Oosten te kunnen vertellen. Het bovenste deel van de fresco's, afbeeldingen van de Schepping tot de Openbaring, gaf meer problemen bij het aanbrengen tegen het plafond, en vereiste de aanleg van nieuwe bedrading in het hele gebouw: een project waar we nog steeds mee bezig zijn!

Nu is de parochie een bloeiende mengeling van vele talen en culturen van over heel de wereld, met veel kinderen, en een liefdevolle, familie atmosfeer, bediend

door vader Timothy, vader James, diaken Eugene en lector Peter. Er is een sterke gemeenschappelijke inbreng, met een prachtig koor, waar ook kinderen aan mee doen, een vrouwengebedsgroep, en we werken aan een dienst voor het verlenen van geestelijke gezondheidszorg. Toen de lockdown in het Verenigd Koninkrijk van kracht werd zijn we begonnen live via Facebook uit te zenden, maar we hadden altijd al veel via sociale media gedaan, waardoor veel mensen ons online konden volgen. We hebben ook een podcast service voor parochianen die ver weg wonen. We kijken er naar uit om de parochie weer te laten groeien, wanneer de beperkingen opgeheven zullen zijn, en meer verbeteringen aan het gebouw kunnen worden aangebracht en er meer gelegenheid is voor gebedsdiensten. De gemeenschap wordt geleid door simpele trouw aan de traditie, die ontvangen wordt via onze Kathedraal en onze Aartsbisschop, en die uitgedrukt kan worden met dit citaat: "Het doel van alle vermaning is liefde uit een rein hart, een goed geweten en een o n g e v e i n s d geloof" (1Tim. 1:5).

**Aartspriester
Timothy, Rector**

Wijdingen 2020–2021

Wijdingen in 2020

Lectoren :

Jean-Michel Varenne is lector gewijd voor de parochie van de H. Drie-eenheid en de H. Hilarius van Poitiers te Poitiers;

André Rehbind is lector gewijd voor de parochie van de H. Sergij van Radonež te Parijs;

Pierre Rehbind is lector gewijd voor de parochie van de H. Sergij van Radonež te Parijs.

Priesters :

Priest Marc André voor de parochie van het Ontslapen van de Moeder Gods te Sainte-Geneviève-des-Bois;

Priest Gilles Zuang voor de parochie van de H. Marien-en-Bourbonnais te Aude;

Priest James Siemens is 17 december 2020 in de Orthodoxe Kerk ontvangen.

Wijdingen in 2021

Hypodiakens :

Pascal Muller, getonsureerd, is lector en vervolgens hypodiaken gewijd door Bisschop Symeon van Domodedovo voor de kerk van het Klooster van de H. Silouan;

Nicolas Ronzani is lector en vervolgens hypodiaken gewijd door Bisschop Symeon van Domodedovo voor de kerk van het Klooster van de H. Silouan.

Diakens :

Diacre Michel Komaroff-Kourloff ter beschikking van het Aartsbisdom.

Priesters :

Prêtre Timophey Kitnis ter beschikking van het dekenaat van de Benelux;

Hiéromoine Kyryakos (Domenico Cantore) is 7 maart 2021 in de Orthodoxe Kerk ontvangen.

In memoriam – Georges Bibikoff

Op het moment waarop wij dit nummer aan het ontwerpen zijn, dat een artikel bevat over de rol van hypodiakens, krijgen wij het bericht door dat Georges Bibikoff op 1 februari 2021, de dag van zijn 101e verjaardag, tot God geroepen is. Hij was de oudste hypodiaken van ons Aartsbisdom. Hij was immers de laatste hypodiaken van Metropoliet Evlogij (1921–1946) die nog in leven was.

Eeuwige gedachtenis voor de dienaar Gods hypodiaken Georges. Onze warme condoleanties gaan uit naar zijn echtgenote Elisabeth, zijn kinderen en kleinkinderen.

De Broederschap der hypodiakens van de kathedraal om Monseigneur Aartsbisschop Georg (Wagner) heen. Hypodiaken Georges staat helemaal links.

Over de liturgie

Het Hypodiakonaat

1 februari jl. ontsliep in de Heer hypodiaken Georges Valerianovitch Bibikoff. Met hem is een bladzijde van de geschiedenis van het Aartsbisdom omgedraaid. Hij was de laatste hypodiaken die bij Metropoliet Evlogij gediend heeft. Wij grijpen hier de kans om te spreken over de tweede trede naar het priesterschap, en dat is het hypodiakonaat¹. Het is de bovenste van de twee kleine wijdingen, en wordt, net als het lectoraat, buiten de Liturgie en in het schip (niet in de altaarruimte) toegediend. Deze bijzonderheden onderstrepen de roeping tot dienen en niet tot vieren.

Op het moment van de wijding overhandigt de bisschop het orarion aan de toekomstige hypodiaken. De kandidaat omgordt zijn borst daarmee, en doet daarmee symbolisch de vleugels van de engelen na. Daarna neemt hij deel aan de handwassing van de bisschop, een van de taken van zijn nieuwe functie.

Historisch gezien was het de taak van de hypodiakens de handen van de celebranten te wassen, de deuren te bewaken (die van de kerk, later meer in het bijzonder die van de altaarruimte) en de catechumenen te begeleiden. Zij hadden niet het recht de altaartafel aan te raken, noch het gewijde vaatwerk. De praktijk is echter geëvolueerd en hun werd hun toegestaan de altaartafel aan te raken alsmede de voorwerpen die daarop zijn neergelegd om zich ervan te vergewissen dat zij schoon zijn en in goede staat verkeren.

Vervolgens werd de functie van de hypodiaken nauw verbonden aan de bisschoppelijke viering en aan de bisschop zelf, en niet meer aan de zorg voor de altaartafel. Zij zijn degenen die heden ten dage de bisschop begeleiden vanaf diens binnenkomst in de kerk totdat hij de kerk weer verlaat, en zorgen voor diens bekleding met de liturgische gewaden, plechtig, midden in de kerk of in de altaarruimte (de stromenmantel, of liturgische gewaden). Zij tillen het grote omoforion op tijdens het lezen van het Epistel, en ontfermen zich over het kleine omoforion tijdens het cherubijnenlied en de eucharistische canon. Zij dragen de stok of de staf van de bisschop wanneer hij die niet zelf vasthoudt. De hypodiakens leggen de adelaarskleedjes op de juiste plaats neer, daar waar de

bisschop zich op verschillende momenten van de diensten moet gaan staan. Het gebruik wil ook dat een hypodiaken het liturgisch boek van de bisschop vasthoudt, en niet gewoon op een koorlessenaar wordt gelegd². Het moment waarop de hypodiakens iets zeggen tijdens de diensten is bij een diakenwijding. Zij spreken de woorden "Wijd" (gericht tot de bisschop) en "Wijdt" (gericht tot het volk) voordat zij de kandidaat (die op dat ogenblik hypodiaken is) tot de koninklijke deuren begeleiden, waar deze door de diakens wordt ontvangen.

Vanwege de ontwikkeling van hun rol en gezien het feit dat de canons verbieden na de wijding tot hypodiaken te huwen, zijn het tegenwoordig meestal altaardienaren die de functie van hypodiaken uitoefenen, zonder gewijd te zijn. En momenteel vragen zelfs gewijde hypodiakens aan de diakens of priesters hun de bisschoppelijke voorwerpen aan te reiken (de mijter en de panagia), wanneer die op de altaartafel liggen, omdat ze die niet willen aanraken.

In de praktijk wordt de wijding tot hypodiaken meestal onmiddellijk vóór de diakenwijding toegediend, als verplichte tussenstap. Enkele malen heeft ons Aartsbisdom hypodiakens gekend die beroemd zijn geworden, zoals de broeders Kovalevsky, Igor Kobtzeff, Dimitri Schmemann, Georges Bibikoff en vele anderen, en zelfs een toekomstig martelaar, de heilige Georges (Skobtzeff). Enkele van hen hebben notities nagelaten die betrekking hebben op de uitleg van de liturgische dienst. Zij hebben generaties altaardienaren en toekomstige geestelijken gevormd, die zij hun liefde voor de diensten hebben weten over te brengen, alsmede de vereisten en de kennis van de verschillende tradities, waarbij zij nooit de gelegenheid voorbij hebben laten gaan om jongeren te vormen, hun ervaringen te delen en hun herinneringen te vertellen om de tijdeloosheid van de dienst aan het altaar te doen voelen.

Tussen de hypodiakens en altaardienaren in onze kathedraal heerst broederschap. Uitmuntende toekomstige geestelijken hebben ertoe behoord (de vaders Alexander Schmemann, John Meyendorff, Alexis Kniazeff...), van wie sommigen hebben getuigd van het belang dat deze ervaring heeft gehad voor hun kerkelijk leven.

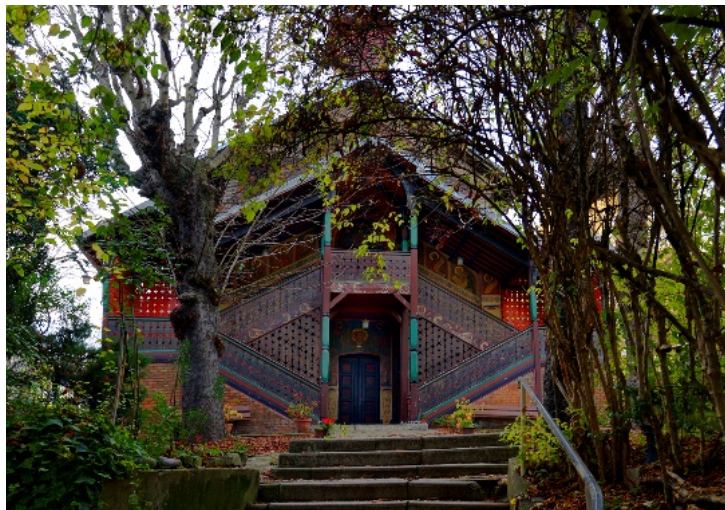
Vader Sergij Ciolkovitch

¹ De eerste trede, het lectoraat, is reeds besproken in nummer 78 van de Feuilles de l'Exarchat, in november 2016.

² Als de pracht en praal van de bisschoppelijke dienst soms wat overdadig aandoet, moet men zich voor de geest houden dat de hypodiakens het beeld vormen van de engelen die dienst doen voor de troon van God

Advertentie

Het studentenhuis van de Heuvel van St. Serge heeft zijn poorten weer geopend

Goed nieuws! Op de plek van de Heuvel van St. Serge te Parijs heeft het studentenhuis voor het nieuwe academische jaar 2020-2021 zijn poorten weer geopend.

Tien kamers zijn beschikbaar, en staan klaar om studenten in de theologie te verwelkomen, maar ook mensen die willen komen om een jaar in Parijs door te brengen en op de Heuvel, vlakbij de kerk van St. Serge, willen verblijven.

Een beetje geschiedenis: Russische emigranten, door de bolsjewistische revolutie uit hun land verjaagd, verkregen de heuvel in 1924, binnenkort honderd jaar geleden. Hun opzet was er een orthodoxe gebedsplaats te openen benevens een theologische school. Deze emigranten die alles verloren hadden, waren zich van hun geestelijk erfgoed bewust, en wilden dat dit in het Parijs van de jaren twintig vrucht zou dragen. De oude lutherse kerk met haar houten trappen werd verbouwd om in een

traditionele Russische kerk te worden veranderd. De binneninrichting – muurfresco's, ikonen, liturgisch meubilair – werd de Russische kunstenaar Dmitrij Stelletsky (1875-1947) toevertrouwd, die er een uniek samenspel van maakte, geïnspireerd door de Russische stijl van de 16e eeuw. De ruimten onder de kerk werden leslokalen en slaapzalen voor de studenten. Door de grootste namen onder de Russische intelligentsia in ballingschap (Boulgakov, Florovsky, Afanassieff...) aan te trekken werd het Instituut St. Serge al snel een uitstekend centrum voor theologie, met een uitstraling die zich over heel de wereld uitstreckte, en een menigte denkers liet voortkomen die nu bekend is onder de naam "de Parijse School".

De ruimten waren verouderd en het studentenhuis, gebouwd in de jaren zeventig, moest sluiten om gerestaureerd te worden. Het dakterras is nu vernieuwd en geïsoleerd. De refter is ook vernieuwd evenals de tien kamers op de eerste etage.

De kamers worden voortaan verhuurd. Het huis is aangesloten op het glasvezelnet, en wifi is beschikbaar in de refter en op de eerste etage. Geïnteresseerden kunnen via de site contact opnemen met vader Anatole, die hen in verbinding kan brengen met de makelaar die met de verhuur belast is.

Neemt u contact op als u in een kamer geïnteresseerd bent:

Colline Saint-Serge, 93 rue de Crimée, 75019 Paris – Frankrijk

Mail van vader Anatole: anatolenegruta@yahoo.fr
Of sisp.saintserge@gmail.com

Oproep om aan toekomstige afleveringen van de "Feuillet" mee te werken

Om onze grafisch ontwerpster Martine te helpen zoeken wij één of twee personen van goede wil, in het bezit van een computer Mac, die met de software Pages kunnen werken.

Documenten worden gemaakt uitgaande van een grondmodel, gemaakt door Martine, en die vervolgens worden aangepast voor de teksten en afbeeldingen van de artikelen.

Indien u aan de toekomstige afleveringen wilt bijdragen, gelieve dan een mailtje te sturen naar: feuillet.archeveche@gmail.com

Feuillet de l'Archevêché

N° 002

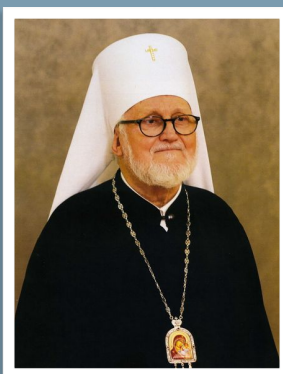
Archevêché des Églises
Orthodoxes Russes en
Europe occidentale

Patriarcat de Moscou

12, rue Daru 75 008 Paris

© +33 (0)1 46 22 38 91

Responsable de publication : Metropolitte Jean de
Doubla

**Ik ben erg blij dit
nieuwe nummer van
de "Feuillet de
l'Archevêché" (Blad
van het Aartsbisdom)
te mogen
verwelkomen**

Ik dank het redactieteam en wens het een
goede voortzetting toe!

Metropoliet Johannes van Doebna

Archevêché des Églises Orthodoxes de Tradition Russe en Europe occidentale
Архиепископия Православных Церквей Русской Традиции в Западной Европе
Archdiocese of Orthodox Russian Tradition Churches in Wester Europe
Aartsbisdom der Orthodoxe Kerken in West-Europa van de Russische traditie